

42/1997

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA MOLDOVAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ SJOITUSTEN EDISTÄMISESTÄ JA SUOJAAMISESTA

Suomen tasavallan hallitus ja Moldovan tasavallan hallitus, joita jäljempänä kutsutaan "sopimuspuoliksi",

haluavat luoda suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen sijoittajien kasvaville sijoituksille toisen sopimuspuolen alueella;

tiedostavat, että sellaisten sijoitusten rohkaiseminen ja molemminpuolinen suojaaminen sopimuksen pohjalta kannustaa taloudellisiin aloitteisiin ryhtymistä ja edistää molempien sopimuspuolten lisääntyvää taloudellista menestystä;

ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. Käsite "sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jota sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen (isäntäosapuolen) alueella tämän jälkimmäisen sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, ja se tarkoittaa erityisesti, mutta ei pelkästään:

a) kiinteätä ja irtainta omaisuutta kuten myös jälleensijoitettuja tuottoja sekä omistusoikeuksia kuten kiinnityksiä, pantti- ja pidätysoikeuksia tai vuokrattua omaisuutta,

b) osakkeita, yhtiön debentureja ja muuta osallistumista yhtiöön,

c) vaateita rahaan tai mihin tahansa suoritukseen, jolla on taloudellista arvoa,

d) oikeuksia henkiseen omaisuuteen kuten patentit, tekijänoikeudet, teolliset mallioikeudet, tekniset valmistusmenetelmät, osaaminen ja goodwill,

e) lupia tai oikeuksia, jotka on myönnetty lain tai sopimuksen nojalla, mukaan lukien toimiluvat etsiä, jalostaa, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

2. Käsite "tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamaa rahaa ja erityisesti, mutta ei pelkästään, siihen kuuluvat voitot, korot, pääomatuotot, osingot, rojaltit ja palkkiot.

3. Käsite "sijoittaja" tarkoittaa

a) luonnollista henkilöä, jonka asema sopimuspuolen kansalaisena johtuu tämän sopimuspuolen laeista, tai

b) oikeushenkilöä, yhteenliittymää, yritystä tai yhdistystä, joka on muodostettu tai perustettu tuon sopimuspuolen lakien mukaisesti.

4. Käsite "alue" tarkoittaa kaikkia maa- ja vesialueita, mukaan lukien merivyöhykkeet, joihin nähden sopimuspuolella kansainvälisen oikeuden mukaan on täysivaltaiset oikeudet tai tuomiovalta.

5. Muutokset siinä muodossa, jossa varallisuudet on sijoitettu tai jälleensijoitettu, eivät muuta niiden luonnetta sijoituksena.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimuspuolet rohkaisevat alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja luovat suotuisat edellytykset sellaisille sijoituksille.
2. Sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille myönnetään aina tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu ja ne nauttivat täyttä suojaa ja turvallisuutta isäntäosapuolen alueella. Isäntäosapuoli ei millään kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä häiritse alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten johtamista, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä tai luovutusta.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Isäntäosapuolen tulee alueellaan kohdella toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia tavalla, joka on vähintään yhtä suosiollinen kuin se kohtelu, jonka se myöntää omien kansalaisten sijoituksille tai sijoituksille mistä tahansa kolmannesta valtiosta.
2. Isäntäosapuolen tulee alueellaan kohdella toisen sopimuspuolen sijoittajia sijoitusten johtamisen, käytön, hyödyntämisen tai luovutuksen suhteen tavalla, joka on vähintään yhtä suosiollinen kuin se kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai sijoittajille mistä tahansa kolmannesta valtiosta.

4 artikla

Menetysten korvaaminen

1. Sopimuspuolen sijoittaja, jonka sijoituksille isäntäosapuolen alueella aiheutuu menetyksiä sodasta tai muusta aseellisesta selkkauksesta, vallankumouksesta, kansallisesta hätätilasta, kansannoususta tai kapinasta, on oikeutettu saamaan isäntäosapuolelta sellaisen ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen, hyvityksen tai muun järjestelyn, joka on vähintään yhtä suosiollinen kuin se, jonka isäntäosapuoli myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille.
2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kappaleessa määrätään, sopimuspuolen sijoittajalle, jolle aiheutuu mainituissa kappaleissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa menetyksiä isäntäosapuolen alueella johtuen isäntäosapuolen asevoimien tai viranomaisten suorittamasta omaisuuden pakko-otosta julkisiin tarpeisiin tai tuhoamisesta, isäntäosapuoli myöntää välittömän, riittävän ja tosiasiallisen korvauksen, ellei menetys aiheutunut taistelutilanteesta.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia isäntäosapuolen alueella ei saa pakkolunastaa tai kansallistaa eikä niihin saa kohdistaa välittömiä tai välillisiä toimenpiteitä, joilla on vastaava vaikutus kuin pakkolunastamisella tai kansallistamisella ("pakkolunastus"), paitsi: yleisen edun vuoksi; syrjimättömyyden pohjalta; maksamalla välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus; ja asianmukaisia laillisia menettelytapoja noudattaen.
2. Korvausten tulee vastata pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkinaarvoa välittömästi ennen kuin pakkolunastustoimenpide suoritettiin taikka tuli tunnetuksi, sen mukaan mikä tapahtui aikaisemmin; määräytyminen ja suoritus tapahtuu vapaasti vaihdettavassa valuutassa sinä hetkenä vallinneeseen markkinakurssiin; korvaukseen tulee myös sisältyä Lontoon pankkienvälisen tarjouskoron (Libor) mukainen korko laskettuna pakkolunastuksen päivämäärästä.

6 artikla

Vapaat siirrot

1. Isäntäosapuoli sallii toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin liittyvien maksujen vapaan siirron alueelleen ja alueeltaan. Siirtojen vapaus käsittää muun muassa alkuperäisen pääoman tai sijoituksen lopettamisesta syntyneet saatavat, tuotot, sitoumuksista syntyvät maksut, velkojen takaisinmaksun, rojalit, lisenssi- tai toimilupamaksut kuten myös ulkomailta palkatun henkilökunnan nettotulot, riitojen järjestelystä johtuvat maksut sekä 4 ja 5 artikloissa tarkoitettut korvaukset.

2. Tässä artiklassa tarkoitetut siirrot suoritetaan viipymättä ja vaihdettavassa valuutassa. Siirrot suoritetaan siirtopäivänä vallitsevaan välittömien kauppojen markkinakurssiin.

7 artikla

Poikkeukset

1. Tämän sopimuksen määräykset, jotka liittyvät sopimuspuolen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille myönnettävään suotuisimpaan kohteluun, eivät tarkoita sitä, että isäntäosapuoli olisi velvoitettu myöntämään toisen sopimuspuolen sijoittajille etuja siitä kohtelusta, etuoikeuksista tai erivapauksista, joka johtuu:

a) alueellisesta taloudellisesta järjestystä tai tulliliitosta, jossa isäntäosapuoli on mukana tai mahdollisesti liittyy; tai

b) kansainvälisestä sopimuksesta tai järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai kotimaisesta lainsäädännöstä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen.

2. Tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta sellaisiin sopimuspuolen oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat monenvälisestä sijoituksista koskevasta sopimuksesta tai yleissopimuksesta, jonka osapuoli isäntäosapuoli on tai mahdollisesti siihen liittyy.

8 artikla

Sijoittajan ja isäntäosapuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen sijoittajan ja isäntäosapuolen väliset riidat, jotka liittyvät toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoitukseen isäntäosapuolen alueella, tulisi selvittää sovinnollisesti.

2. Jos tällaista riitaa ei siten voida selvittää kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun jompikumpi riidan osapuoli vaati sovinnollista selvittämistä, sijoittaja voi alistaa asian tilapäiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan, elleivät riidan osapuolet muuta sovi, Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti.

3. Siinä tapauksessa, että molemmat sopimuspuolet ovat valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisiä sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 allekirjoitettavaksi avatun yleissopimuksen osapuolia, sijoittaja voi jättää riidan ratkaistavaksi sovittelu- tai välimiesmenettelyllä sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisukeskukselle (ICSID).

4. Tuomio on riidan osapuolille lopullinen ja sitova. Se pannaan täytäntöön kansallisen lain mukaan.

9 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, tulisi mikäli mahdollista, ratkaista neuvotteluteitse.

2. Jos riitaa ei näin saada ratkaistua kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun toinen sopimuspuoli oli vaatinut neuvottelua, voi kumpikin sopimuspuoli toiselle sopimuspuolelle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella alistaa asian kansainvälisen välimiesoikeuden ratkaistavaksi kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti. Väilystuomio on lopullinen ja molempia sopimuspuolia sitova.

10 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen valtuuttama laitos suorittaa sijoittajalleen maksun takauksen perusteella, jonka se on myöntänyt toisen sopimuspuolen alueella olevan sijoituksen osalta ei-kaupallisten riskien varalta, isäntäosapuoli hyväksyy kaikkien sellaisesta sijoituksesta johtuvien oikeuksien ja vaatimusten siirtymisen, lain tai laillisen siirron nojalla, edelliselle sopimuspuolelle, ja hyväksyy, että edellinen sopimuspuoli tai sen valtuuttama elin on sijaantulon perusteella oikeutettu harjoittamaan näitä oikeuksia ja toteuttamaan näitä vaatimuksia samassa laajuudessa kuin alkuperäinen sijoittaja.

11 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sekä ennen tämän sopimuksen voimaantuloa että sen jälkeen tehtyihin sijoituksiin, mutta sitä ei sovelleta sijoituksia koskevaan riitaan, joka on syntynyt, tai vaatimukseen, joka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

12 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustuslailliset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.
2. Tämä sopimus on voimassa viisitoista vuotta. Sen jälkeen se on voimassa kaksitoista kuukautta siitä päivästä, kun sopimuspuoli on kirjallisesti ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus.
3. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen sitä päivää, jolloin tämän sopimuksen irtisanomisilmoitus tuli voimaan, 1-11 artiklan määräykset ovat voimassa vielä viisitoista vuotta tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetun ilmoituksen päivämäärästä lukien.

Tehty Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1995 kahtena alkuperäiskappaleena englannin kielellä.

[Finlex](#) > [Valtiosopimukset](#) > [Valtiosopimukset](#) > [1997](#) > [42/1997](#) > Sopimus tms.

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.